

Energia zasobów odnawialnych Polski możliwości wykorzystania, zobowiązania międzynarodowe

Nowa strategia bezpieczeństwa energetycznego

Opracował:

Prof. dr hab. inż. Jacek Zimny, AGH Kraków,
Polska Geotermalna Asocjacja - Przewodniczący

Sejm, 15 luty 2007

Założenia:

Dla rozwoju Narodu i budowania siły Polski (IV RP), konieczne jest odkrycie i uznanie własnej wyjątkowości, czegoś szczególnego:

- Co łączy i daje nadzieję na bezpieczną przyszłość
- Co wyróżnia nas w Świecie, Europie i UE

(cywilizacja chrześcijańska, duży rolno-przemysłowy kraj, możliwa samowystarczalność, wykształcone społeczeństwo, wysokie bezrobocie)

Teza:

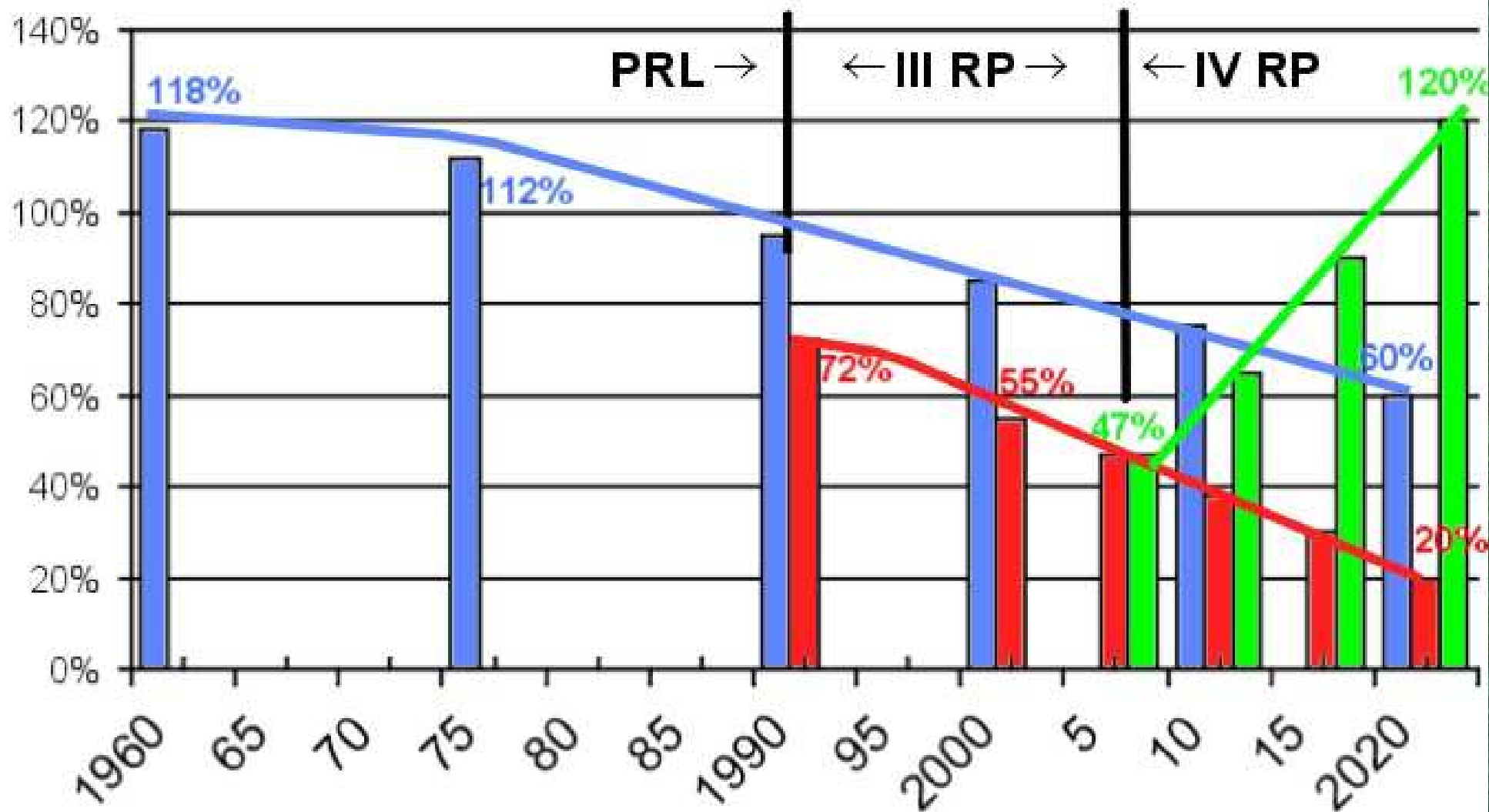
Polska do roku 2020 może być państwem ekologicznie czystym, o zrównoważonym rozwoju; samowystarczalna energetycznie.

- Wolna od energetyki jądrowej,

Zagrożenia:

- Bezkrytyczne przyjmowanie wzorów: RWPG, UE
- Brak jasnej wizji i strategii rozwoju (10 do 30 lat)
- Brak krótko i długoterminowego NPR
- Malejące bezpieczeństwo energetyczne
- Brak samowystarczalności energetycznej od ~1990r.

Bezpieczeństwo energetyczne Polski

■ Zapis Ustawy
 ■ Aktualny trend
 ■ Nowa Strategia

Dowód:

- Jak to uzyskać?
- Jaki program dla Polski XXI wieku?

PROGRAM POLSKA 10 x E:

1. **Ewangelia** (zasady działania).
2. **Etyka** (sumienie i prawda w działaniu; JP II).
3. **Ekologia** (czyste środowisko, profilaktyka, zdrowie).
4. **Edukacja** (oświata, kultura, nauka, badania, rozwój; 5%PKB, Finlandia).
5. **Ekonomia** (dla człowieka i rodziny, demografia).

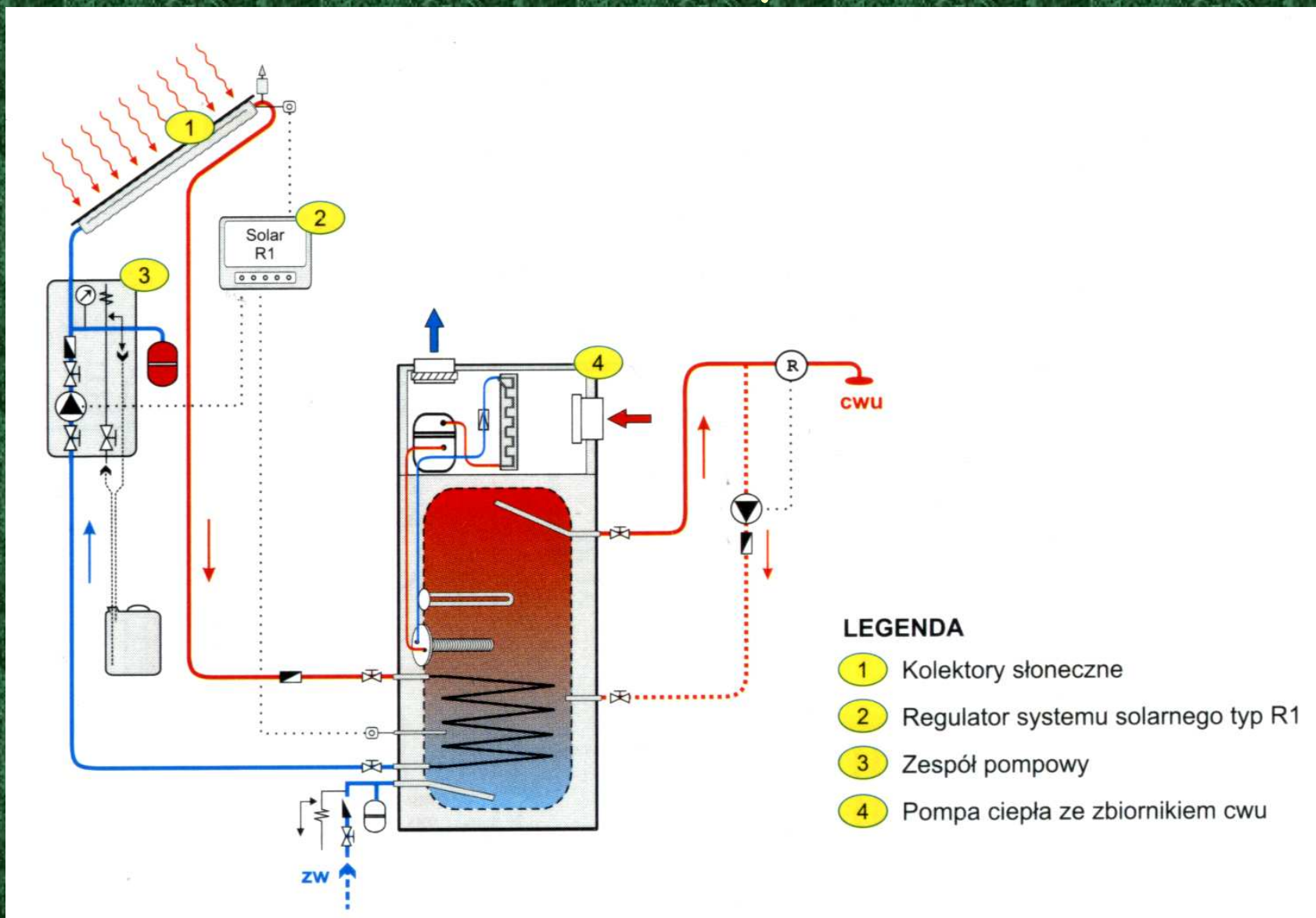
6. Ekobudownictwo

(ekologiczne, powszechne, oszczędne)

Cel: samowystarczalność, 3 mln mieszkań

- Program c.o + c.w.u. z OZE, 50% oszczędność paliw,
- Program wykorzystania OZE w budownictwie,
- Program oszczędności energii, 2-5% na rok,
- Program powszechnego budownictwa niskoenergetycznego o standardzie 30-50[kWh/m²/rok]

Przykładowa instalacja pompa ciepła + kolektor słoneczny

Budynek pasywny

www.lipinscy.pl

- Powierzchnia: 155m²
- Kubatura: 780 m³
- Zapotrzebowanie energetyczne: 15kWh/m²/rok
- Moc źródła: 2 kW
- Koszt 350 tys. zł
- Koszt 1 m²: 2 300 zł
- Koszt ogrzewania: 400 zł/rok

7. Ekorolnictwo (zdrowa żywność, odrębność).

Cel: samowystarczalność żywnościowa

- Program rozwoju bez GMO,
- Energooszczędne, odzysk ciepła
- Wykorzystanie OZE w rolnictwie + budownictwo energooszczędne,
- Programy UE 2007-2013

8. Ekoenergetyka (tania energia, Kioto, miejsca pracy).

Cel: samowystarczalność energetyczna

- Program rozwoju energetyki odnawialnej,
- Geotermia szansą dla Polski,
- Biomasa, biogaz, biopaliwa jako zamienniki
- Programy UE 2007-2013

Bilans zasobów kopalnych i odnawialnych Polski

1985r. – PIG, PGNiG, PAN, Uczelnie, Instytuty:

ropa: 744,9 - 1130,3 mln ton zasobów geologicznych
227,2 - 352,9 mln ton zasobów wydobywalnych

gaz: 1215,9 - 1834,9 mld m³ zasobów geologicznych
893,1 - 1376,8 mld m³ zasobów wydobywalnych

Zasoby prognostyczne kopalin 2001

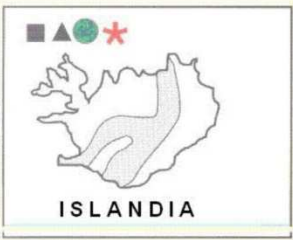
- Węgiel kamienny: **45mld ton** – Górný Śląsk
60mld ton – Lubelskie
  - zużycie w 2006 80mln ton/rok
  - potencjał energetyczny **500 ÷ 1000 lat**
- Ropa naftowa: **300mln ton**
  - zużycie 18mln ton/rok – **15 lat**
- Gaz ziemny: **1200 ÷ 1800mld m³**
  - zużycie 14mld m³/rok – **100 lat**

Zasoby prognostyczne odnawialne 2001

- Energia geotermalna do 3 km głębokości-
625 000 PJ/rok – 99% OZE
- Energia biomasy   500 PJ/rok
- Energia słoneczna   300 PJ/rok
- Energia wiatru   150 PJ/rok
- Energia wodna   40 PJ/rok

RAZEM ok. ~ 626 000 PJ/rok

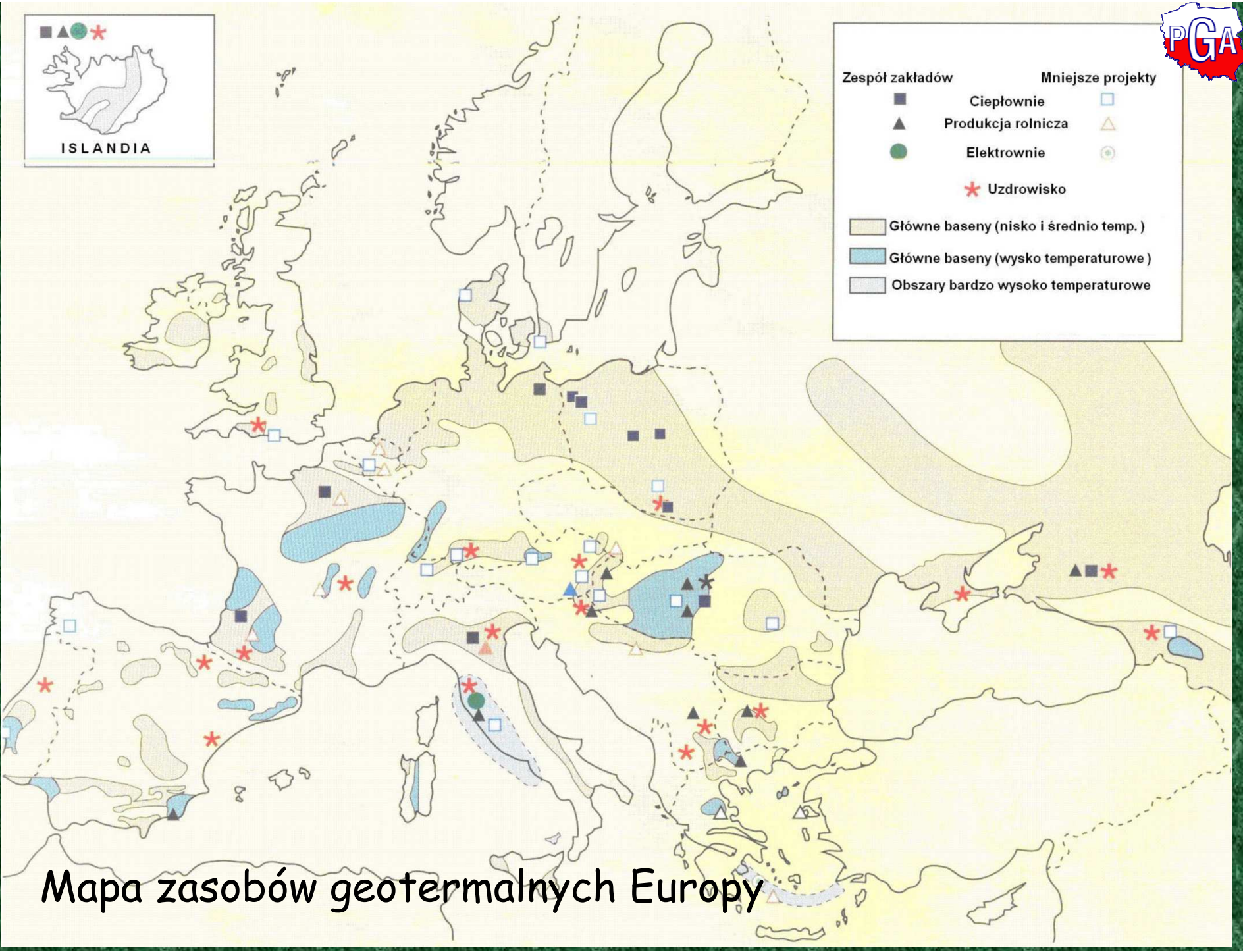
Polska 2006 ~4200 PJ/rok, około 150 razy więcej

Zespół zakładów		Mniejsze projekty	
■	Ciepłownie	□	
▲	Produkcja rolnicza	△	
●	Elektrownie	○	
*	Uzdrowisko		

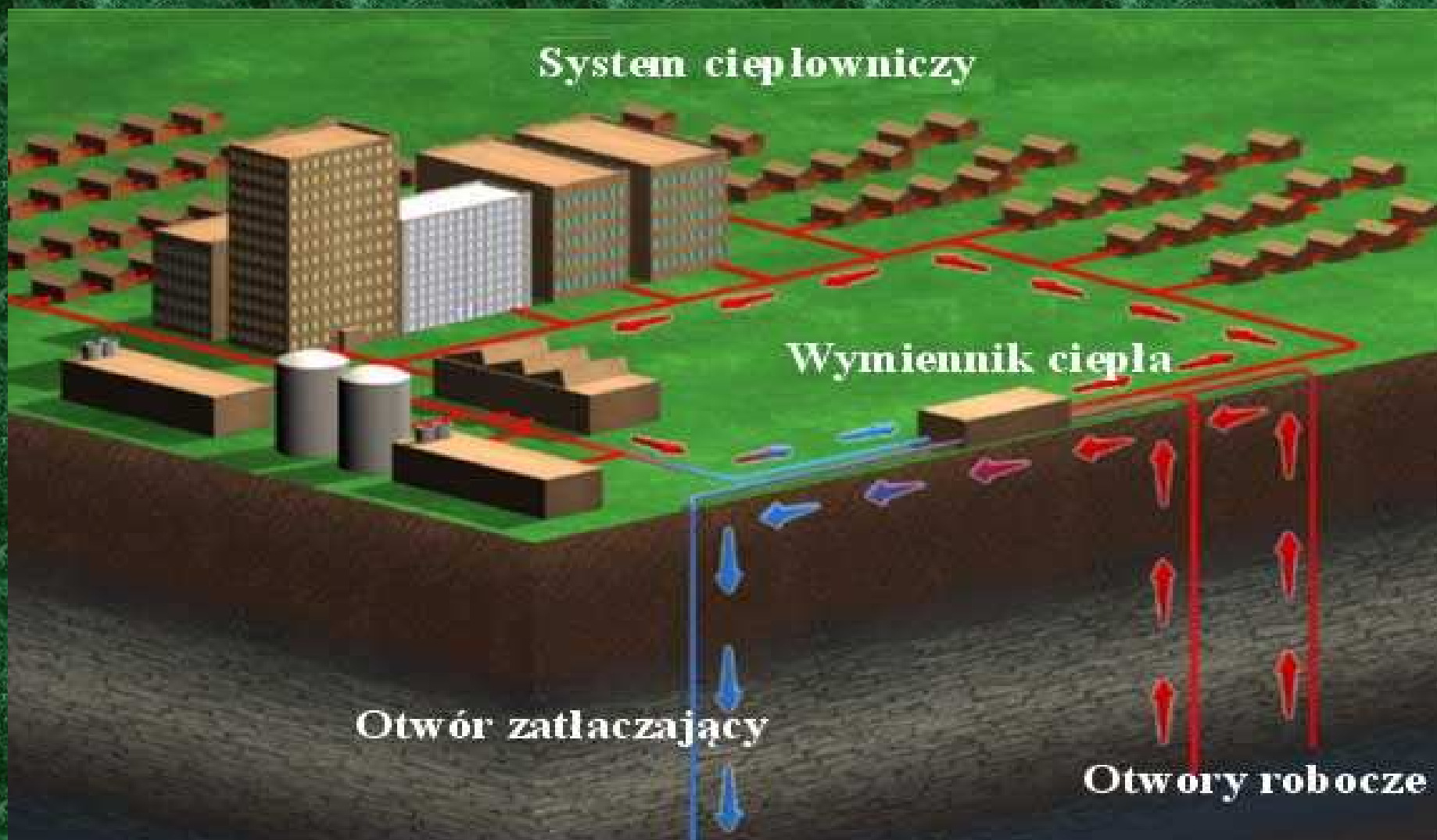

■	Główne baseny (nisko i średnio temp.)
■	Główne baseny (wysko temperaturowe)
■	Obszary bardzo wysoko temperaturowe

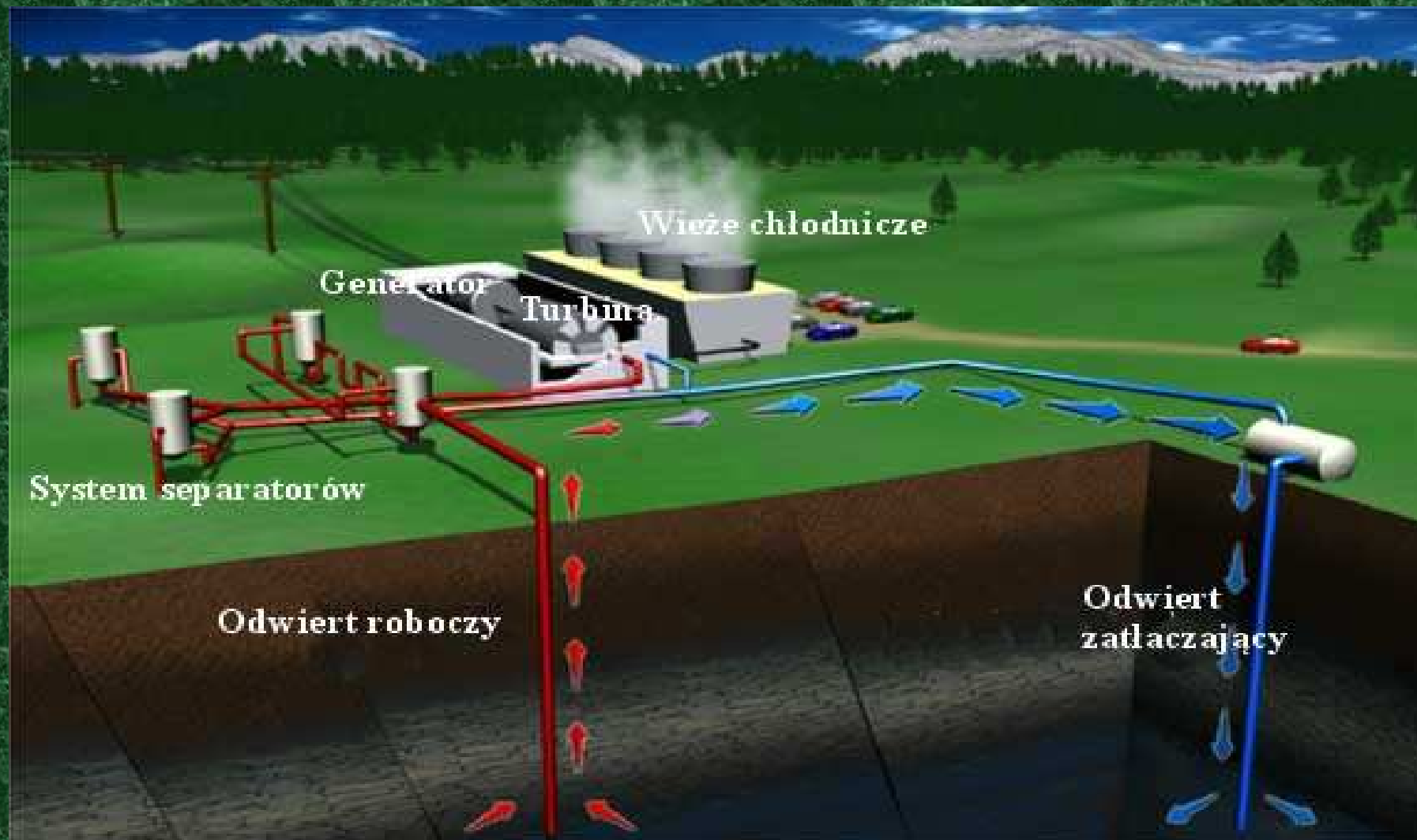

Mapa zasobów geotermalnych Europy

Geotermalny system ciepłowniczy

Elektrownia geotermalna

Technologia	Zwiększenie produkcji w ostatnich pięciu latach (%/rok)	Moc eksploatacyjna, koniec 2001	Współczynnik wykorzystania mocy (%)	Produkcja energii w roku 2001	Koszt inwestycyjny „pod klucz” (2001 USD/kW)	Aktualny koszt produkcji energii	Potencjalny, przyszły koszt produkcji energii
Energia z biomasy							
Energia elektryczna	~ 2,5	~ 40 GW (e)	25-80	~ 170 TWh (e)	500 - 6 000	3 - 12 ¢/kWh	4 - 10 ¢/kWh
Ciepło	~ 2,0	~ 210 GW (th)	25-80	~ 730 TWh (th)	170 - 1 000	1 - 6 ¢/kWh	1 - 5 ¢/kWh
Biopaliwa ciekłe							
Etanol	~ 2,0	~ 19*10 ⁹ litrów		~ 450 PJ		(8 - 25 \$/GJ)	(6 - 10 \$/GJ)
Bio-diesel	~ 1,0	~ 1,2*10 ⁹ litrów		~ 45 PJ		(15 - 25 \$/GJ)	(10 - 15 \$/GJ)
Energia elektryczna z wiatru	~ 30,0	23 GW (e)	20 - 40	43 TWh (e)	850 - 1 700	4 - 8 ¢/kWh	3 - 10 ¢/kWh
Energia elektryczna, słoneczna - źródła fotowoltaiczne	~ 30,0	1,1 GW (e)	6 - 20	1 TWh (e)	5 000 - 18 000	25-160 ¢/kWh	5 lub 6 - 25 ¢/kWh
Energia elektryczna, słoneczna - źródła termiczne	~ 2,0	0,4 GW (e)	20 - 35	0,9 TWh (e)	2 500 - 6 000	12 - 34 ¢/kWh	4 - 20 ¢/kWh
Energia ciepła, słoneczna - niskotemperaturowa	~ 10,0	57 GW (th) (95*10 ⁶ m ²)	8 - 20	57 TWh (th)	300 - 1 700	2 - 25 ¢/kWh	2 - 10 ¢/kWh
Energia elektryczna z wody							
Instalacje duże	~ 2,0	690 GW (e)	35 - 60	2 600 TWh (e)	1 000 - 3 500	2 - 10 ¢/kWh	2 - 10 ¢/kWh
Instalacje małe	~ 3,0	25 GW (e)	20 - 90	100 TWh (e)	700 - 8 000	2 - 12 ¢/kWh	2 - 10 ¢/kWh
Energia geotermalna							
Energia elektryczna	~ 3,0	8 GW (e)	45 - 90	53 TWh (e)	800 - 3 000	2 - 10 ¢/kWh	1 lub 2 - 8 ¢/kWh
Ciepło	~ 10,0	16 GW (th)	20 - 70	55 TWh (th)	200 - 2 000	0,5 - 5 ¢/kWh	0,5 - 5 ¢/kWh
Energia z morza							
Zapory pływowe	0	0,3 GW (e)	20 - 30	0,6 TWh (e)	1 700 - 2 500	8 - 15 ¢/kWh	8 - 15 ¢/kWh
Przypływy	---	Faza eksperymentów	20 - 35	0	2 000 - 5 000	10 - 30 ¢/kWh	5 - 10 ¢/kWh
Prądy pływowe / przepływy	---	Faza eksperymentów	25 - 40	0	2 000 - 5 000	10 - 25 ¢/kWh	4 - 10 ¢/kWh
OTEC	---	Faza eksperymentów	70 - 80	0	8 000 - 20 000	15 - 40 ¢/kWh	7 - 20 ¢/kWh

(*) Energia ciepła skumulowana w parze (lub gorącej wodzie, dla ciepłownictwa), najczęściej produkowanej w systemach skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła, przy wykorzystaniu odpadów leśnych lub rolnych (słoma, trzcina cukrowa itp.).

OTEC - Ocean thermal energy conversion (Przetwarzanie energii termicznej (cieplnej) oceanu).

Źródło: W.C. Turkenburg, W. Utrecht University, The Netherlands (Marzec 2003). World Energy Assessment Overview: 2004 Update. Part IV: Energy Resources and Technological Options.

9. Energooszczędność (powszechna, audytorzy, kształcenie).

Cel: oszczędność energii 2-5%/rok

- Program oszczędności energii w przemyśle,
- Program oszczędności energii w budownictwie,
- Program oszczędności energii w rolnictwie
- Program odzysku ciepła

10. Efektywność (społeczna, gospodarcza, ekonomiczna, energetyczna).

Cel:

wzrost konkurencyjności Polski

Zobowiązania krajowe i międzynarodowe

1. Samowystarczalność energetyczna
2. Uniezależnienie energetyczne od Rosji
3. Udział OZE w bilansie 2010 -7,5% en. el.
2020 -15% en. el.
Energetyka jądrowa 2020 -1% en. el.
4. USA, UE 2010 -20% en. el.
2020 -30% en. el.

Możliwości energetyczne Polski

- **Geotermia** (c.o., c.w.u., balneologia, sport)
  - 50% oszczędności gazu
- **Biomasa, biogaz** (8mld m³, 3 mln ha),
  - 50% oszczędności gazu
- **Biopaliwa ciekłe** (8 mln ton)
  - 50% oszczędności ropy
- **Własny gaz** (8 mld m³)
- **Własny węgiel** (czyste technologie)
- **Strategia bezpieczeństwa energetycznego:**
  - 50% kopaliny + 50% OZE + 20% ropa z importu

Pełna samowystarczalność kraju!

Dziękuję za uwagę